SINTEF

Helse og arbeidsmiljø i fiskeflåten

Trine Thorvaldsen

Sikker Fisker 2019

Photo: SINTEF

NYHETER

Å være fisker er Norges farligste yrke

10. desember 2014, kl. 20:31

NYHETER: Hvert år omkommer fiskere på havet. – Redningsselskapet ber nå familiene til fiskerne ta sikkerhetsgrep.

DEL

– Familiene er de beste til å påvirke, sier generalsekretær Rikke Lind i Redningsselskapet i ei pressemelding til Bladet Vesterålen.

Nedenfor følger pressemeldinga i sin helhet:

Redningsselskapet ble startet i 1891 fordi det omkom 700 fiskere på havet hvert år. Det er rundt 10.000 fiskere i Norge i dag, og langs hele kysten er det familier som venter på at disse skal komme hjem etter endt fiske. Dessverre er det alt for mange som

Redningsselskapet hjelper hvert år 2.000 fiskere på havet. (Foto: Redningsselskapet)

- Få ungdommer rekrutteres til fiskeryrket. Dette er et yrke der folk trives bedre på jobb enn noe annet sted i norsk arbeidsliv. Fiskerne bør forteller ungdommer hvor trivelig de synes jobben er, oppfordrer forskerne. (Foto: Johan Wildhagen, Sjømatrådet)

De har Norges triveligste arbeidsplass

Omtrent samtlige av fiskerne svarer at de ofte eller alltid trives på jobben.

Bård Amundsen, frilansjournalist | Norges forskningsråd

22.6 2015 05:00

I en spørreundersøkelse blant 832 aktive norske fiskere gir nær 99 prosent av dem dette overraskende positive svaret.

Selv om forskerne ikke har undersøkt flere yrkesgrupper, skal det godt gjøres å finne andre i norsk arbeidsliv som trives så godt på jobb som fiskere.

– Vi forskere trives også godt på jobb. Det sies at vi må bæres ut av kontorene våre.

ANNONSE

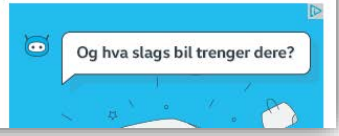

SINTEF

Ny kunnskap om…

- Diagnoser, sykefravær og sykehusinnleggelser
- Luftveissymtomer og allergi
- Selvrapportert hud- og støyplager
- Eksponering, arbeidsbelastning og muskel-skjelettplager
- Selvrapportert helsestatus

SINTEF

2018:0287 - Unrestricted

Rapport

Arbeidsmiljø og helse i fiskeflåten

Utfordringer og helsefremmende faktorer

Forfattere
Trine Thorvaldsen
Mariann Sandsund, Ingunn Marie Holmen, Lisbeth Aasmoe, Signe Annie Sønvisen, Anita Øren, Cecilie Thon Heidelberg og Berit Bang

SINTEF Ocean AS

2018-03-08

NFR prosjekt 254899 Sykefraværsprogrammet
Working environment and health in the Norwegian fishing fleet – challenges and health promoting factors

Sykefravær (registerstudier)

- SSB: fiskere/kontrollpopulasjon (alder, kjønn, bosted)
- Legemeldt sykefravær + diagnose
- 2003-2006: Fiskere generelt lavere sykefravær enn folk flest
- 2007-2013: Fiskere hadde høyere sykefravær
- 2013:
- 5,5 % befolkningen generelt
- 5,2 % for fiskere
- 4,6 % for kontrollpopulasjonen

Diagnoser

- Muskel-skjelettsykdom/symptom:

  Fiskere 50 prosent vs. kontrollpopulasjon 40 prosent
- Kardiovaskulær: Fiskere 3,9 prosent vs. kontroll 5,9 prosent
- Nevrologisk: Fiskere 3,4 prosent vs. kontroll 4,4 prosent
- Respiratorisk: Fiskere 4,3 prosent vs. kontroll 6,8 prosent

SINTEF

A27653 - Åpen

Rapport

Fiskerhelseundersøkelsen

Sammenhenger mellom arbeid, arbeidsmiljø og helse hos norske yrkesfiskere

Forfattere
Trine Thorvaldsen, Signe Sønvisen, Ingunn M. Holmen, Anita Øren

SINTEF Fiskeri og havbruk AS
Bærekraftig marin produksjon
2016-09-13

Fiskerhelseundersøkelsen

Sammenhenger mellom arbeid, arbeidsmiljø og helse hos norske yrkesfiskere

Trine Thorvaldsen, Signe Sønvisen, Ingunn M. Holmen, Anita Øren

SINTEF

Undersøkelse om fiskernes helse:

STORTRIVES PÅ JOBBEN, MEN MANGE SLITER MED HELSEPLAGER

Fiskere flest mener at de har god helse. Likevel melder flere om arbeidsrelaterte skader og plager med muskler og skjelett. Mange bekymrer seg også for at jobben skal gå ut over helsa.

BJARTE AMBLE
Journalist Navigare, Sjøfartsdirektoratet

Dette er noen av konklusjonene etter et omfattende forskningsprosjekt om sammenhenger mellom yrkesfiskernes arbeid, arbeidsmiljø og helse. Prosjektet er gjort av SINTEF, i samarbeid med Universitetssykehuset i Nord-Norge. Forsker Trine Thorvaldsen ved SINTEF Ocean AS har på bakgrunn av funnene utarbeidet rapporten «Arbeidsmiljø og helse i fiskeflåten», med Norges Forskningsråd som oppdragsgiver.

– Målet med forskningsprosjektet var å skaffe ny kunnskap om forhold ved fiskeryrket som påvirker helsa både negativt og positivt, slik at det forebyggende arbeidet kan gjøres mest mulig målrettet i framtiden. Dette kan igjen bidra til at helseplager, sykdom, fravær og frafall fra yrket reduseres i denne viktige næringen, sier Trine Thorvaldsen til Navigare.

Hun minner også om at fiskerne jobber

SINTEF

Metode

- Spørreundersøkelse
- 1000 telefonintervju

- Fiskermanntallet blad B
- 832 aktive/168 ikke lenger aktiv

Tabell 1: Fordelingen av de yrkesaktive deltakerne i Fiskerhelseundersøkelsen mellom bakgrunnsvariablene alder, erfaring, båtstørrelse, driftsform og stilling om bord (prosent av n=832).

Alder	Under 30 år	11 %
	30-39 år	12 %
	40-49 år	24 %
	50-59 år	27 %
	Over 60 år	26 %
Erfaring	Under 6 år	12 %
	6-10 år	8 %
	11-15 år	11 %
	Over 15 år	69 %
Båtstørrelse	Under 11 meter	28 %
	11-14,9 meter	13 %
	15-20,9 meter	8 %
	21-27,9 meter	7 %
	28 meter eller over	44 %
Driftsform	Autoline	9 %
	Kyst	49 %
	Snurrevad	9 %
	Ringnot	28 %
	Trål	24 %
	Annet	3 %
Stilling	Bas/nettmann	2 %
	Fabrikk	2 %
	Fisker	26 %
	Fiskerlærling	1 %
	Maskinist/chief	8 %
	Skipper	41 %
	Stuert/forpleining	3 %
	Styrmann	6 %
	Annet	13 %

Flest svar

- Skippere (kyst)
- Over 50 år
- Mer enn 15 års erfaring
- Kystflåte under 28 meter

Over 28 meter: 44 %

SINTEF

Fiskerhelseundersøkelsen/Fiskermanntallet blad B

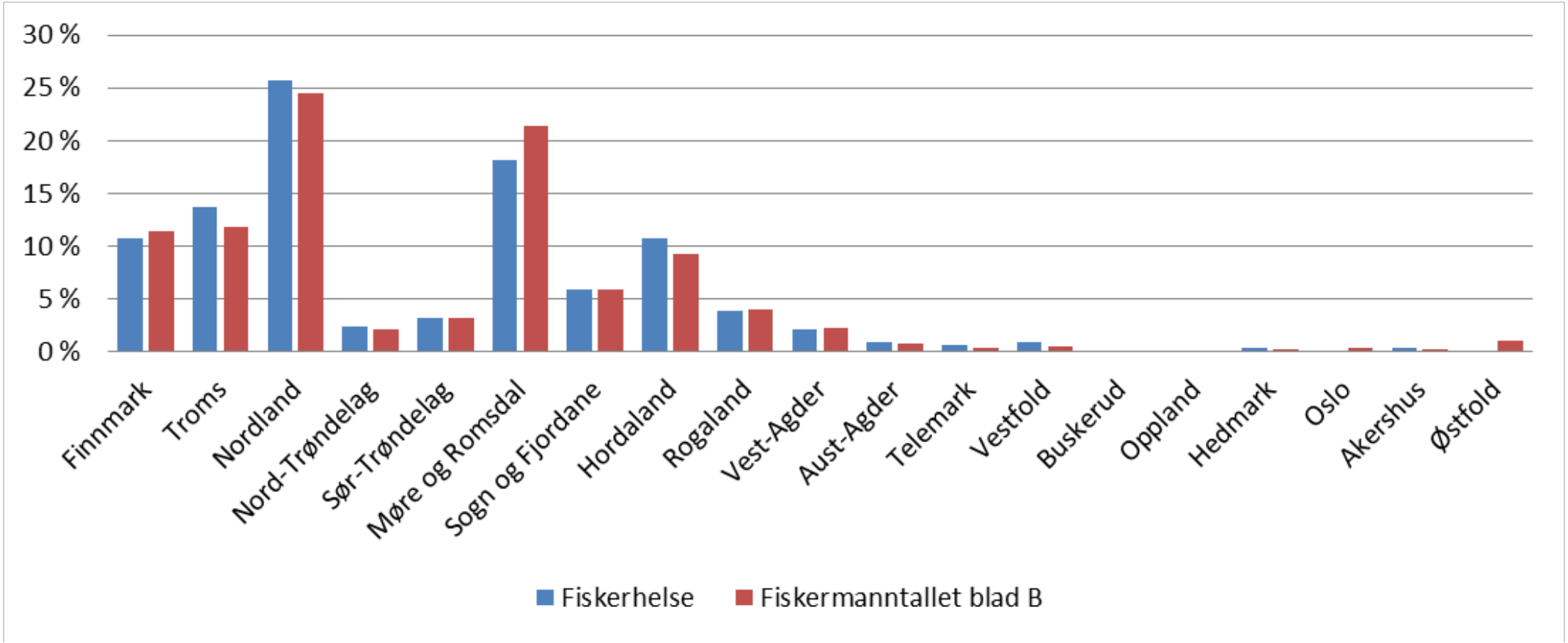

SINTEF

Helse

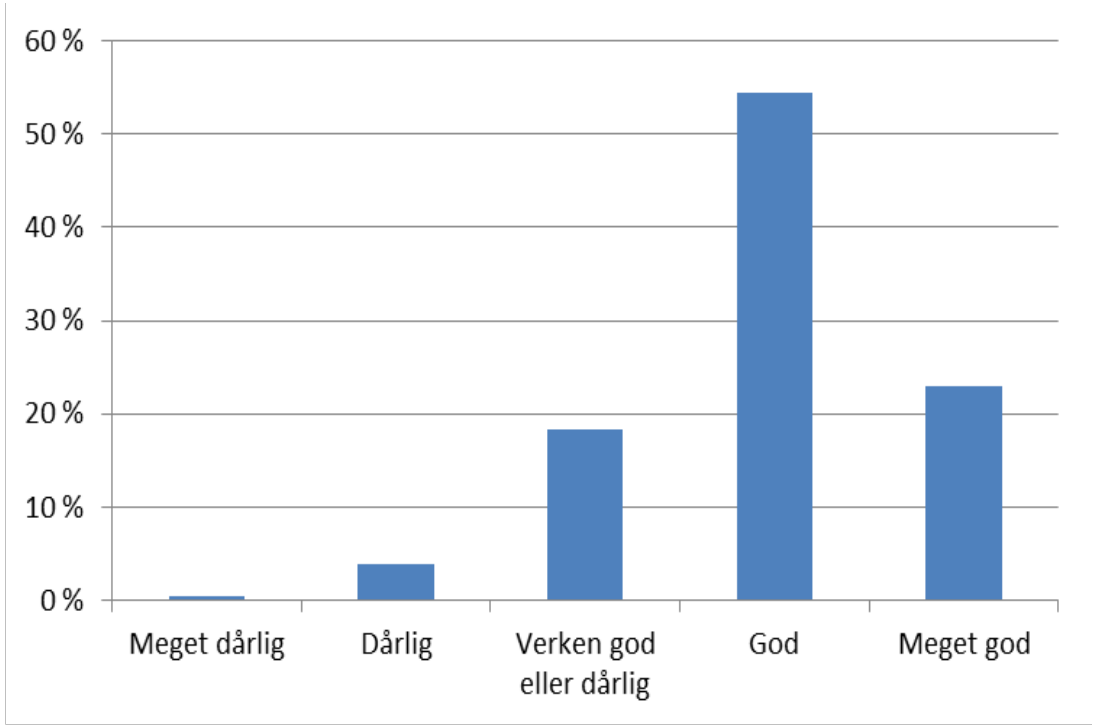

Fiskernes vurdering av egen helse (prosent av n=832).

SINTEF

Fiskerne trives veldig godt på jobb

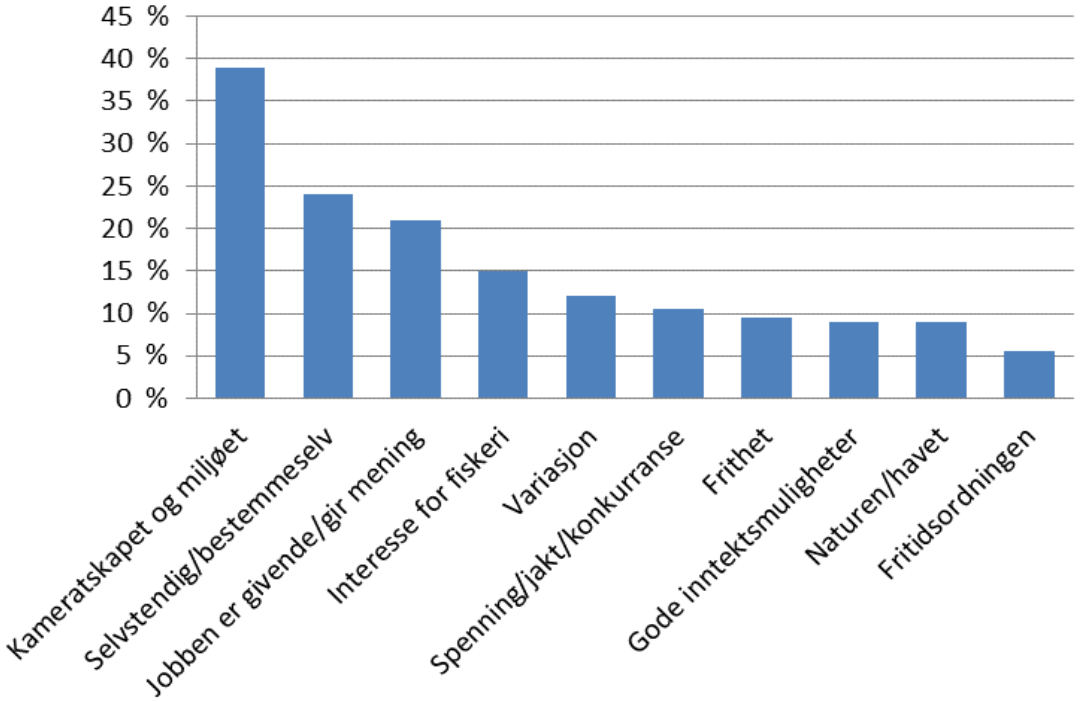

SINTEF

Fravær

- **Har du i løpet av det siste året vært borte fra arbeid på grunn av egen sykdom eller skade?**

- Fravær: 29 prosent (241 av 832)
- 95 av 241 (nesten 40 prosent) over 8 uker totalt

Egenrapportert fravær blant fiskere

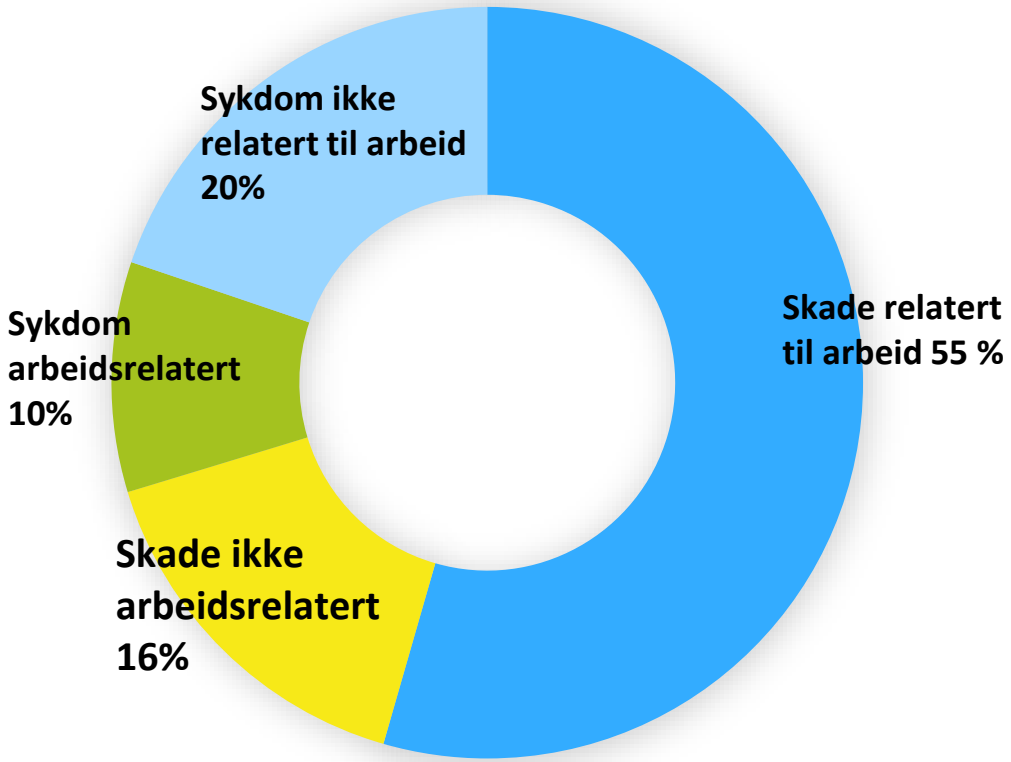

Årsak til fravær (241 fiskere)

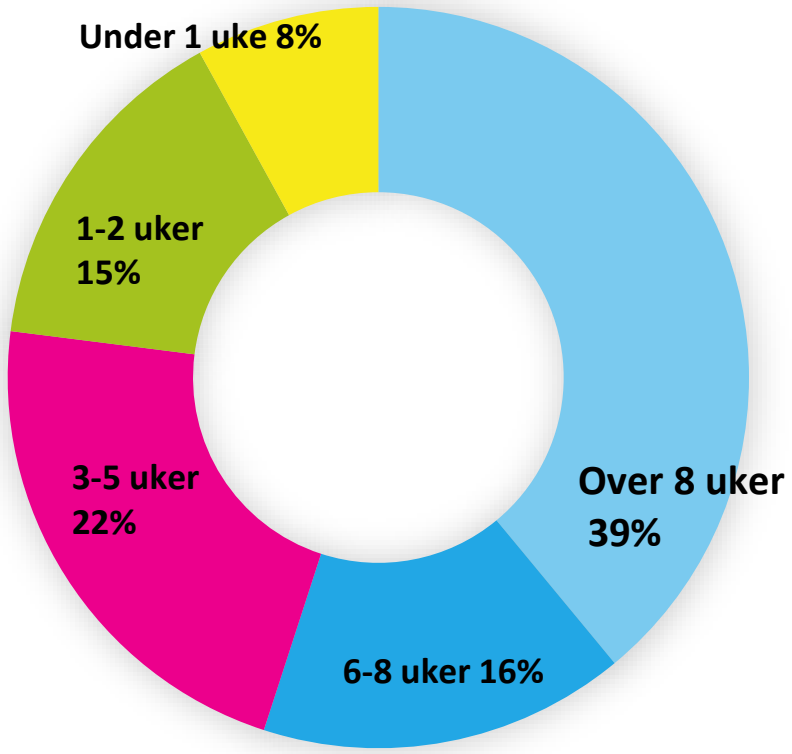

Lengde på fravær (241 fiskere)

SINTEF

Bekymringer

- 42 prosent (348 aktive fiskere) bekymrer seg for helsa
- Overbelastning og slitasjeskader (rygg, hofter, knær)
- Få bekymrer seg for ulykker

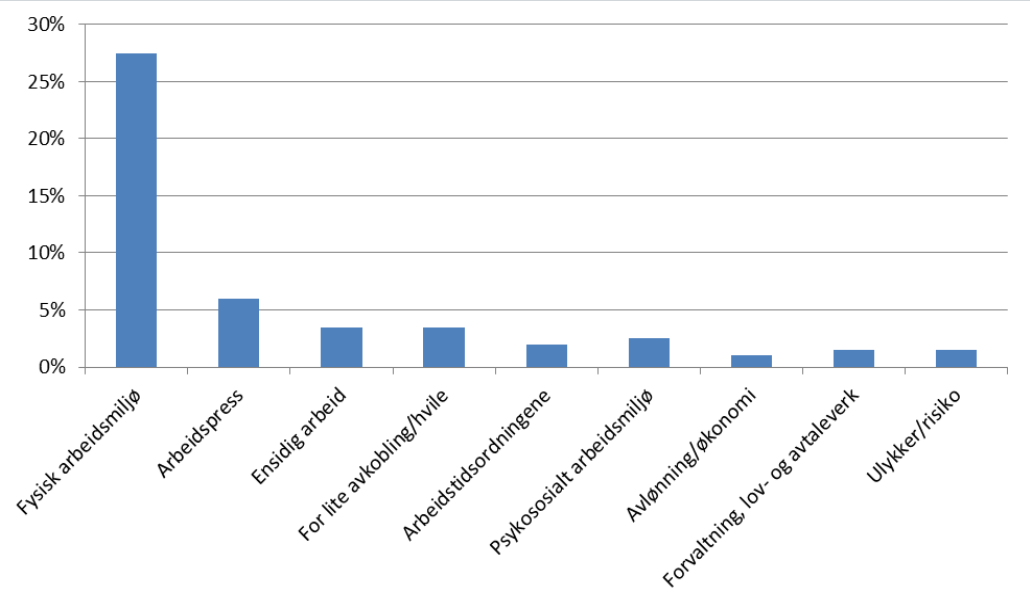

SINTEF

Eksponeringer

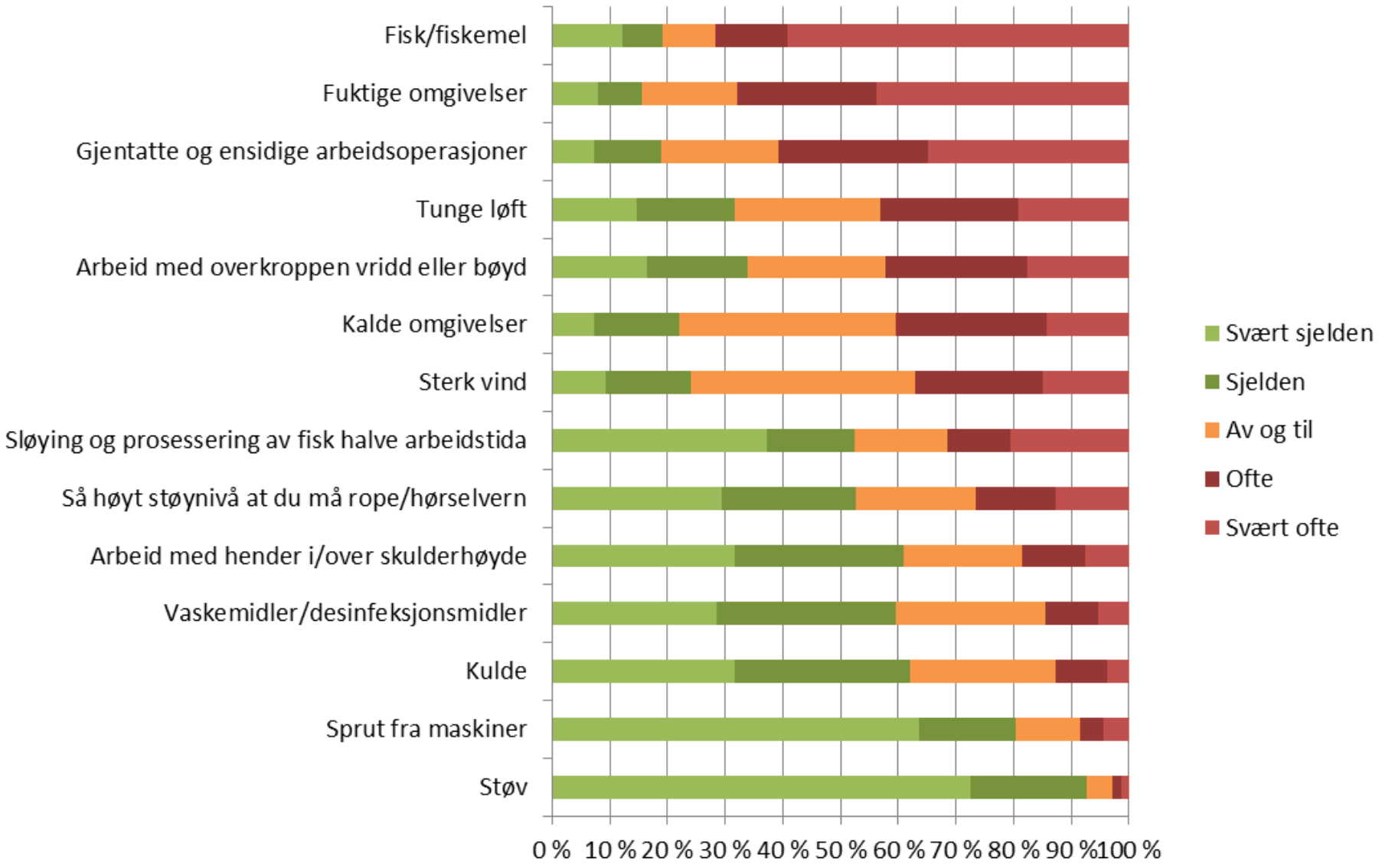

SINTEF

Eksponeringer

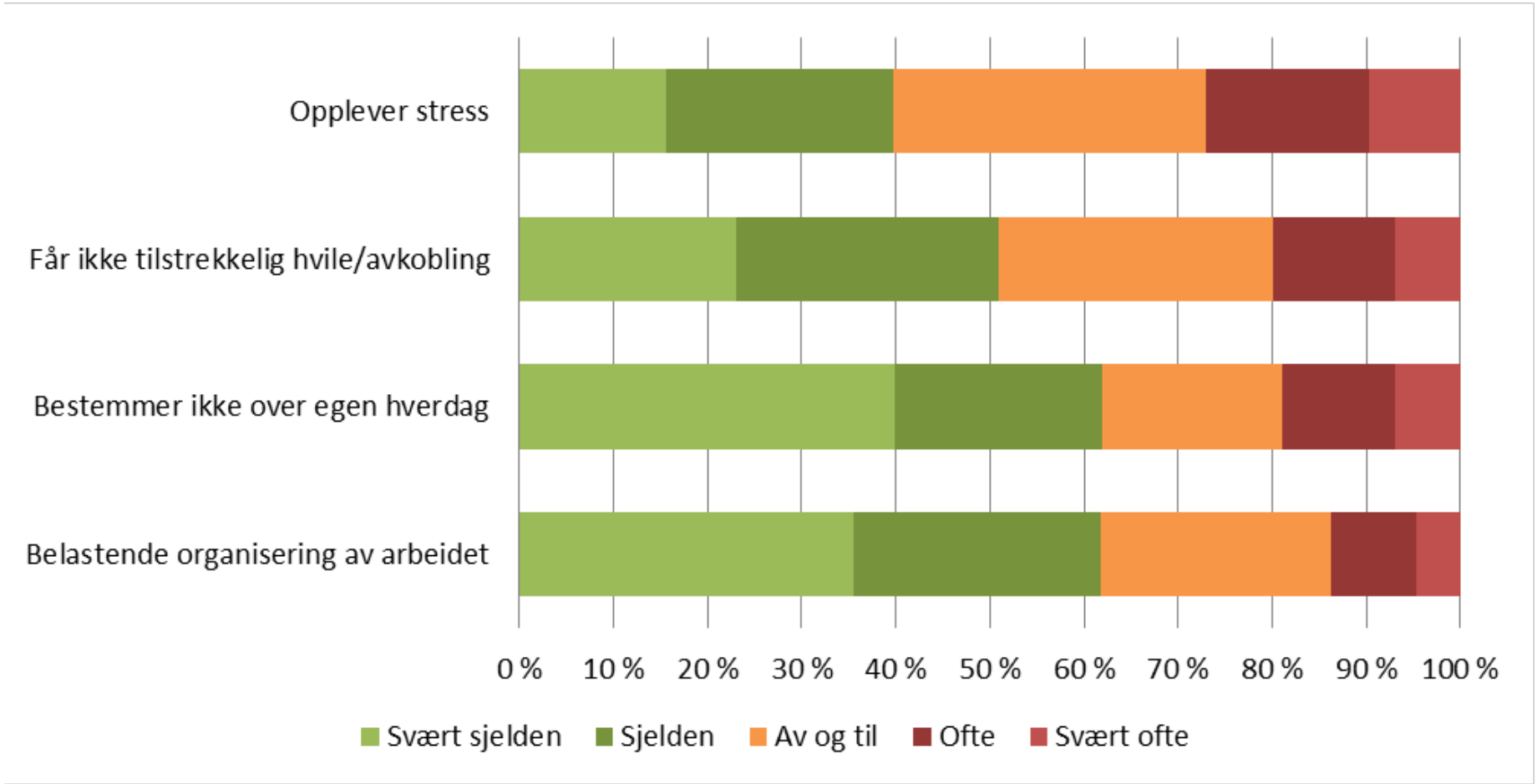

SINTEF

Skyldes plagene arbeid eller arbeidsmiljø?

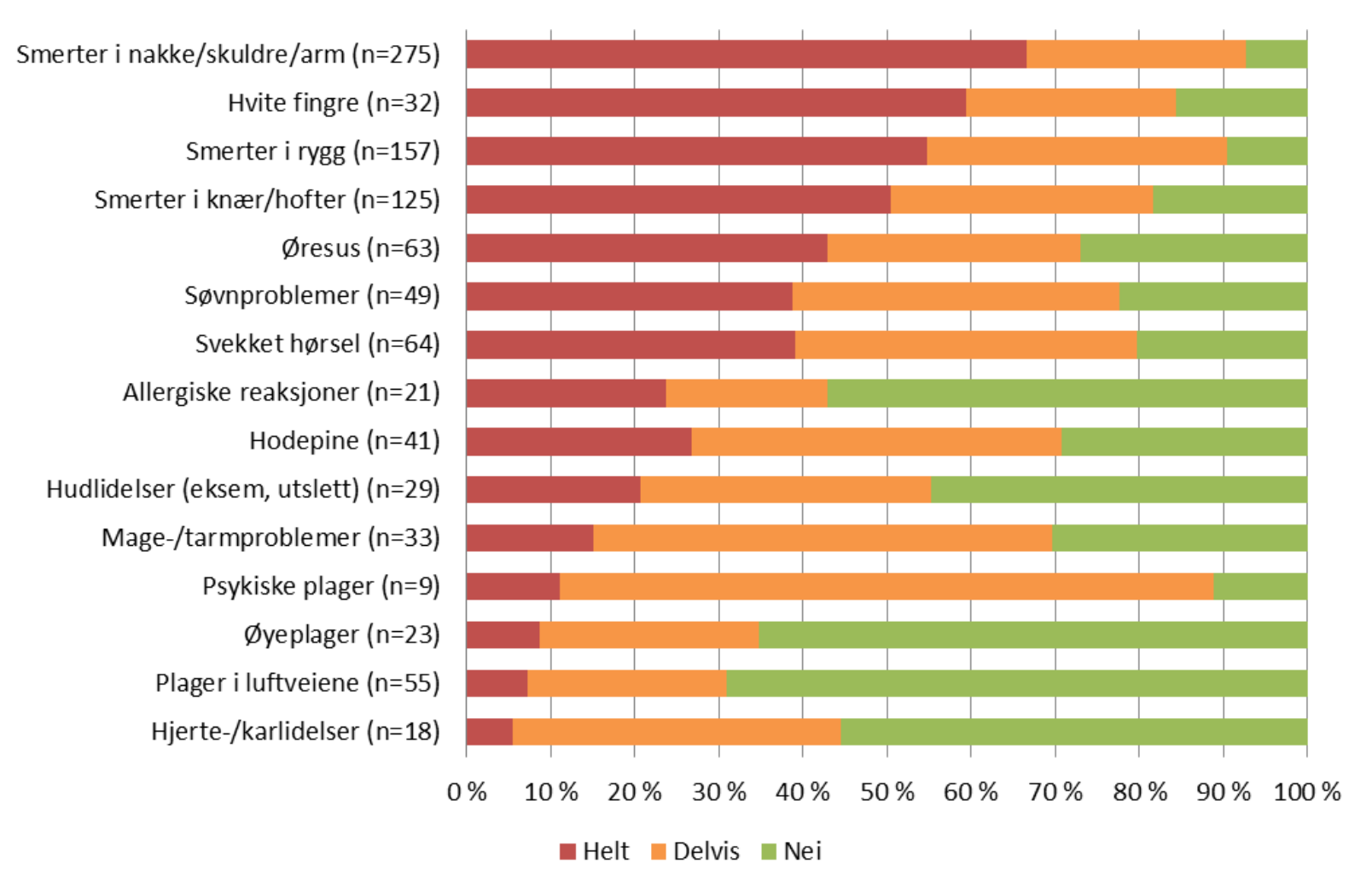

SINTEF

Er du fisker om fem år?

Alder	Under 30 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	Over 60 år
Ja	76 %	80 %	90 %	80 %	50 %
Nei	18 %	11 %	4 %	11 %	35 %
Vet ikke	6 %	9 %	7 %	9 %	15 %

Årsaker til frafall fra fiskeryrket (n=168)

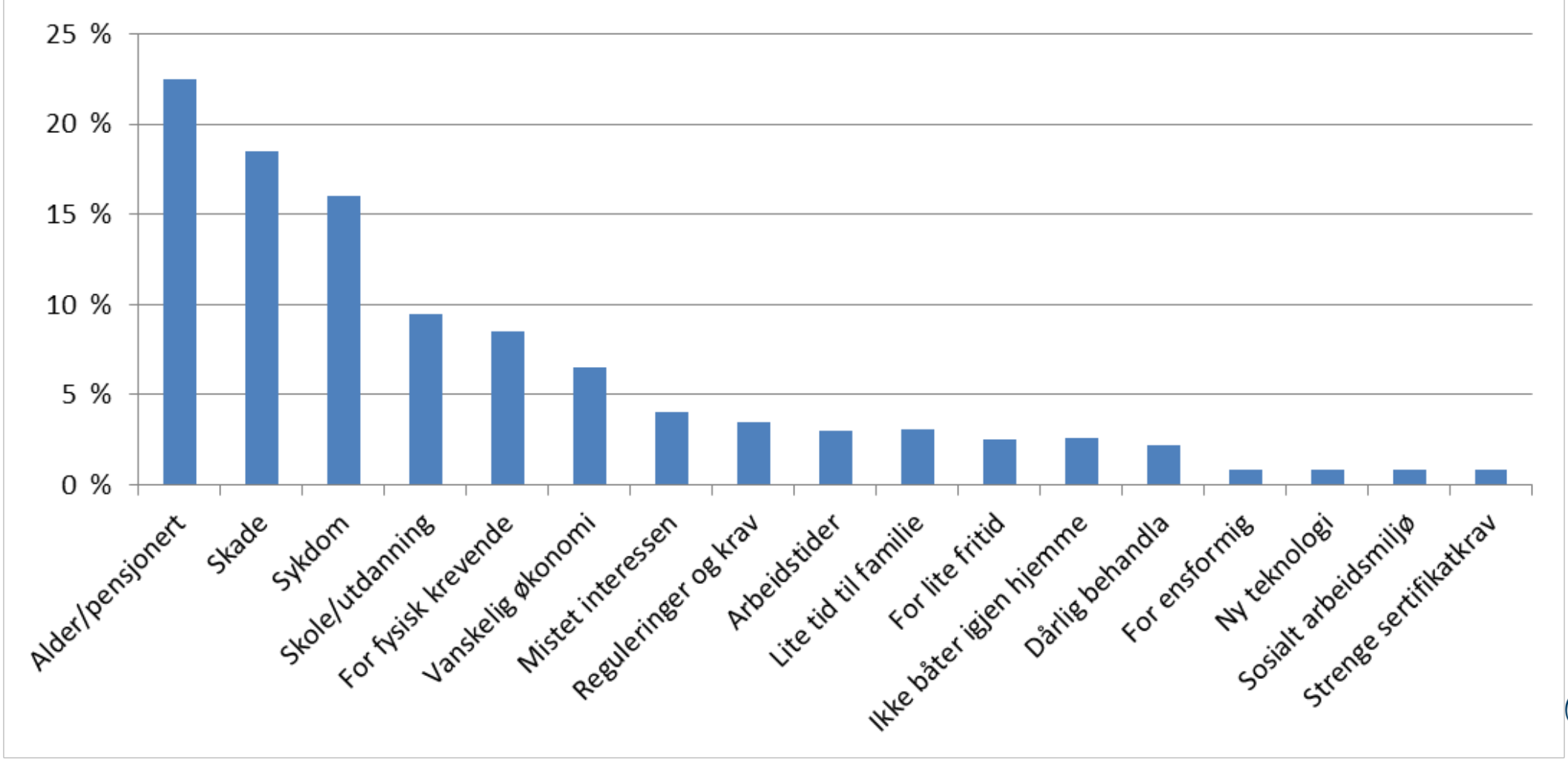

SINTEF

Tiltak

- *Ergonomi* – redusere belastning – teknologi som avlaster og forebygger
- *Organisering* – rotasjon/bemanning/opplæring/ erfaringsoverføring
- *Bekledning* (40 % eksponert for kulde og vind ofte/svært ofte)
- *Bioareosoler* (tråldekk) – bevisstgjøring og beskyttelse
- *Støy* – grenseverdier overskrides – vibrasjonsisolering/hørselvern

Foto: CT Heidelberg

SINTEF

SINTEF

A27653 - Åpen

Rapport

Fiskerhelseundersøkelsen

Sammenhenger mellom arbeid, arbeidsmiljø og helse hos norske yrkesfiskere

Forfattere
Trine Thorvaldsen, Signe Sønvisen, Ingunn M. Holmen, Anita Øren

SINTEF Fiskeri og havbruk AS
Bærekraftig marin produksjon
2016-09-13

SINTEF

2018:0287 - Unrestricted

Rapport

Arbeidsmiljø og helse i fiskeflåten

Utfordringer og helsefremmende faktorer

Forfattere
Trine Thorvaldsen
Mariann Sandsund, Ingunn Marie Holmen, Lisbeth Aasmoe, Signe Annie Sønvisen, Anita Øren, Cecilie Thon Heidelberg og Berit Bang

SINTEF Ocean AS

2018-03-08

VM VEN MEDICA

ORIGINAL ARTICLE

Int Marit Health
2017; 68, 4: 203–210
DOI: 10.5603/IMH.2017.0038
www.intmarhealth.pl
Copyright © 2017 PSMTTM
ISSN 1641-9251

Work environment and health in the fishing fleet: results from a survey amongst Norwegian fishers

Signe Annie Sønvisen, Trine Thorvaldsen, Ingunn M. Holmen, Anita Øren

SINTEF Ocean, Torgarden, Trondheim, Norway

ABSTRACT

Background: *Fishery is an important industry in Norway. Compared to other industries the number of occupational accidents is high. Fishers are exposed to a range of unfavourable working conditions, but there is limited research-based knowledge about the interaction between working conditions and health. The aim of the article is to study fishers' 1) work-related exposures and health complaints, 2) sickness absence, 3) subjective perception of health status and 3) level of job satisfaction.*

Materials and methods: *Data was gathered through a telephone survey. The survey included questions about exposure, health complaints, health status and job satisfaction. Methods for analysis were descriptive statistics and relative risk (RR).*

Results: *A total of 830 full-time fishers were interviewed. Coastal fishers are more exposed to factors such as climatic (RR = 1.546, 95% confidence interval [CI] 1.311–1.823), ergonomic (RR = 1.539, 95% CI 1.293–1.833) and processing (RR = 2.119, 95% CI 1.847–2.431), compared to other groups of fishers. Coastal fishers are also more likely to experience musculoskeletal problems (RR = 1.623, 95% CI 1.139–2.314), sickness absence (RR = 1.337, 95% CI 1.081–1.655) and to perceive their own health as poor (RR = 2.155, 95% CI 1.119–4.152). Purse sein fishers are less exposed to climatic (RR = 0.777, 95% CI 0.633–0.953), ergonomic (RR = 0.617, 95% CI 0.487–0.783) and processing (RR = 0.292, 95% CI 0.221–0.385) factors and are less likely to experience sickness absence (RR = 0.635, 95% CI 0.479–0.840). In terms of job satisfaction, 99% of our respondents enjoy their work.*

Conclusions: *Norwegian fishers have a high degree of job satisfaction and overall good health. Challenges regarding health complaints and exposures in the working environment were identified. This may be helpful for the industry, showing where measures should be implemented to prevent exposure, illness and sickness absence. Findings may also serve as a basis for future intervention studies aimed at promoting healthy working environments for fishers, especially how to improve vessels and develop user-friendly technology to reduce risk of injuries and strain.*

(Int Marit Health 2017; 68, 4: 203–210)

Key words: work environment, health, job satisfaction, work exposure, fishers, fishermen

INTRODUCTION

The fisheries is a leading export industry providing jobs, income and economic and social spin-off effects throughout Norwegian society [1]. Statistically, fishing is associated with a high number of occupational accidents. A total of 306 work-related fatalities were registered amongst Norwegian fishers (fisher, rather than fisherman, is increasingly being used in a range of disciplines. We have chosen fisher, as it is a more inclusive and gender neutral term [2]) between 1990 and 2015 [3]. Furthermore, there is also a high occurrence of personal injuries, which may lead to sick leave and long-term consequences such as disability [4–6].

Fishers are exposed to a combination of unfavourable exposures, including ship motion, cold, noise, heavy lifting, inconvenient work hours, long work days and excessive strain [3]. A recent article argues that fishers' awareness of the risk of developing chronic diseases leading to permanent incapacity should be raised through health promotion

Signe A. Sønvisen, SINTEF Ocean, Postboks 4762 Torgarden, 7465 Trondheim, Norway, e-mail: signe.sonvisen@sintef.no

SINTEF

SINTEF

SINTEF

Teknologi for et bedre samfunn